

dernizirala, te danas svojim uredajem odgovara svima modernim zahtjevima termalnih banja.

Zbog povoljnih atmosferskih prilika zemljiste je Vrnjačke Banje i okolice veoma plodno. Pored četinara uspijevaju hrast, bukva i lipa. Čitav je kraj poglavito voćarski, a osobito šljivarski i vinogradarski, dok je dolina Morave plodna žitница. Povrćarstvo i mljekarstvo se također uvelike gaji. Vrnjački kajmak uspješno se takmi sa čuvenim užičkim kajmakom. Zemljiste je osušno, te kiše ne ostavljaju za sobom bare, a i putovi se brzo suše. Banja je sa svih strana zaštićena od vjetrova šumovitim kosama. Podneblje je subalpinsko i veoma povoljno zdravlju. Nema naglih promjena temperature. Srednja maksimalna temperatura je ljeti oko 21° C, zimi oko $10,5^{\circ}$ C; srednja minimalna temperatura je ljeti oko 11° C, zimi oko -1° C. Oluja i jakih vjetrova nema (u godini svega oko 15 vjetrovitih dana). Sva je izložena sunčanim zracima, te sunčani mjeseci počinju već s februarom, a traju sve do novembra. Proljeće je svježe, ali ugodno, a jesen je gotovo uvijek lijepa i tiha.

Zbog ovako povoljna podneblja Vrnjačka je banja veoma pogodna i kao klimatsko lječilište ljeti i zimi.

Ljekovita sredstva: I. Topla mineralna voda: Toplih mineralnih izvora ima 5, i po hemijskim sastojinama idu u red alkalnih kiseljaka. Topli mineralni izvori izbijaju na dođiru serpentina i škriljca. Po postanku pripadaju vulkanskim izvorima. Temperatura im je $36,5^{\circ}$ C, izuzevši vode s Rimskoga izvora, koja je nešto niža (32° C). Svi topli izvori daju ukupno 6—7 litara u sekundi i upotrebljavaju se za piće, kupanje, inhaliranje i ispiranje želuca i crijeva, polnih organa (vagine), grla, nosa, očiju i rana;; za obloge kod raznih lokalnih oboljenja ili za masažu, za prskanje itd.

Mineralna se voda piće na izvoru ili u stanu (donosi se u termos-bocama). Piće se čista ili pomiješana s mlijekom ili sa surutkom. Voda je radioaktivna. Kaptaža topnih mineralnih vrela izvedena je na samoj pukotini eruptivnih stijena i voda gravitira prema svima kupatilima. Zbog toga nema crpenja ni razbijanja vode, a prema tome ni smanjenja njena učinka (djelstva).

Veliko i moderno kupatilo ima dva veoma prostrana bazena za topnu mineralnu vodu: jedno za muške i jedno za ženske. Osim toga ima 48 kada za topnu mineralnu vodu i posebna odjeljenja za ispiranje različnih organa; zatim odjeljenja za odmor i ležanje. U istoj su kupališnoj zgradi smještene na prvom spratu sprave (postrojenja) za mehaničko liječenje; za liječenje električnim zracima (kvarc, sollux, dijatermija, rentgen) i radijem; laboratorijski za hemijska i bakteriološka ispitivanja. U prizemlju su odjeljenja za masažu i hidroterapiju. Zgrada ima